

Paul Biegel

De vloek van Woestewolf

δ

De kist

De kist was zwaar. De twee soldaten die hem droegen,
zagen er bezweet uit, maar toch zetten ze het ding
geen ogenblik neer om even uit te rusten.
De lange weg door het donkere woud
bleven ze aan één stuk lopen, met trage passen
en het zware ding tussen zich in. Waar kwamen ze vandaan?
Hoe lang waren ze onderweg? En, wat zat er *in* die kist?
De rover die hen al een tijd volgde, bedacht van alles:
kleren, parels, zilver, goud, edelstenen.
Hij maakte het steeds mooier, hij gluurde steeds gretiger,
hij sloop steeds grimmiger van struik tot struik.
Maar geen ogenblik zetten de soldaten de kist neer.
Waren ze onvermoeibaar? Waren ze van staal? Waren het
wel mannen? Of spoken?
Voorbij het donkere woud liep de weg naar een dorpje.
Een klein gehuchtje met niets bijzonders,
behalve dat er een bijzonder heertje woonde.
Een huisje met een tuintje had hij, en een bijhuisje
met maar één raampje. Naast de deur stond een bordje:
Dokter Kroch, heelmeeester van alle kwalen, wonden,
beten en breuken. Voor drank, zalf of poeder: achterom.
Het was voor deze deur dat de soldaten,
eindelijk, hun zware kist neerzetten.

Dokter Kroch zat in zijn bijhuisje. Te roeren, te mengen en
te mompelen te midden van een onbeschrijfelijke wanorde.
Boeken, buizen, glazen, potten, geraamtes,
pruttelmengsels, kruiden, tangen, scharen,
papieren vol cijfers, sterrenkaarten en zijn bril.
'Arma virumque cano,' mompelde hij,

want Latijn is de taal der geleerden,
'Troiae qui primus ab oris...' en hij roerde en snoof
alsof kennis ook door de neus was binnen te halen.
Er werd op de deur geklopt.
Dokter Kroch hield de kolf met het mengsel
even boven de vlam, schudde krachtig,
voegde nog twee druppels galextract toe
en bracht andermaal zijn neus boven de opening.
Er werd opnieuw op de deur geklopt.
'Qui primus ab oris Italiae fato – stóór me niet!'
Het bleef even stil achter de deur. 'Meester!'
riep toen een wat angstige stem, 'meester, een geschenk!'
Dokter Kroch goot het mengsel in een bak
en zocht tussen zijn poeders en opgezette padden naar
een speciaal kruid dat hij – 'Een wát?' riep hij naar de deur.
'Een geschenk! Een cadeau! Voor u!'
'Stoor me niet, Valet. Eet zelf maar op!'
Weer bleef het stil achter de deur.
'Meester,' bibberde de stem ten slotte,
't is niet, om te eten. 't Is... u moet 't zien.'
Het geleerde heertje raakte uit zijn concentratie.
Hij zette het gevonden kruidenpotje met een klap op tafel
en richtte zich tot de deur: 'Zien? Zien? Wat zien, Valet?
Stoornis gezeur gezanik gemeier gemekker ge-ge-.
Wat heb je daar, laat zien!'
De deur werd schuchter geopend
en de knecht van dokter Kroch trad binnen,
zeulend met een loodzware kist.
Hij zette het ding met een bonk op de houten vloer.
'Alstublieft!'
Het doktertje nam zijn bril af, zette hem weer op,
keek naar de kist, dan naar zijn knecht.
'Wat wat wat – wat betekent dat? Wat moet ik daarmee?'

Valet liet zich op zijn knieën zakken.
Hij had de kist al lang open willen maken,
maar durfde het niet te doen
voor hij hem aan zijn meester bracht.
Nu kon hij zijn nieuwsgierigheid niet langer bedwingen,
en alsof hij een daad van dienst verrichtte
opende hij langzaam het deksel.
Bijna had hij een kruisteken geslagen toen hij de inhoud zag.
Goud, niets dan goud, blinkend en schitterend goud
danste voor zijn ogen.

Ringen, kettingen, juwelen, bekers, schalen,
het leek een schat van zeerovers, een buit...
‘... Buit,’ flitste het op dat ogenblik door een ander hoofd.
Het hoofd van de struikrover,
glurend door het enige raampje van het bijhuis.
Maar Valet zag het niet.
Hij staarde naar de inhoud van de kist tot zijn ene oog,
dat het leipe oog genoemd werd
wegens de blauwe littekens eromheen,
begon te prikken en te tranen.
Dokter Kroch zag het ook niet.
Hij verwaardigde zich even met zijn voet
door de rinkelende schatten te roeren
en te vragen wat hij met die rommel moest.
‘Dat je me daarvoor komt storen, Valet!
Van wie komen die prullen? Wie durft mij zoiets te sturen?
Zeg op!’
Valet wist het niet. Twee soldaten hadden de kist bezorgd
en... o wacht eens, er was een brief bij,
de trouwe knecht zou het haast vergeten, alstublieft.
Dokter Kroch schoof zijn bril recht
en nam het papier in ontvangst.

Een vreemd, half onleesbaar gekrabbel zwom voor zijn ogen;
hij begon mompelend te lezen.
‘Aan de weledelzeergeleerde heer heelmeeester
tsum tsum tsum, ik zend u heil en tsum tsum tsum,
smeeek u hier te komen tsum tsum,
ik lijd aan goudkoorts en ik –’
Het gemompel hield op. ‘Goudkoorts?? Die vent is gek!’
Met de vlakke hand sloeg de dokter op het papier
– en las verder.
‘... tsum tsum tsum, al honderden jaren
(*honderden jaren??*) en ik smeeek u hier te komen
om mij te genezen tsum tsum tsum, en zend u alvast
het halve honorarium vooruit (*nou ja!!*) tsum tsum,
hoogachtend, de hertog van Koe... van Boe... van Zoe...
huppelepup! Niet te lezen. Die vent is stapel.’
De brief werd ergens op tafel neergesmeten,
de kist moest ergens in een hoek worden weggezet,
en dokter Kroch ging weer aan het werk.
Hij had nog een uur voor de eerste patiënten kwamen.
Valet verliet schouderophalend het bijhuis.
Van de voetsporen onder het raam zag hij niets...
De voetsporen leidden terug naar het woud,
naar de verborgen plek waar het rovershol lag.
Een armzalige spelonk vol armetierige spullen
en een paar zwaarden en messen van niks.
Daar huisde de struikrover met zijn maat, arm als luizen,
want veel buit viel er niet te halen in deze streek.
Rovers van de droevige figuur waren het,
die twee mannetjes Oenk en Boenk.
‘Een kist met goud!’ had Boenk bij binnenkomst geroepen.
Maar Oenk was niet zo onder de indruk.
Een kist met goud is pas iets,
wanneer je hem in je poten hebt, zei hij.

‘Hè, jij ook altijd!’ riep Boenk ongeduldig.
‘We kunnen dat ding daar toch wegpikken?’
‘O ja?’
‘Het staat er zomaar, open en bloot.’
‘Buiten?’
‘Nee, in z’n labberde – hoe heet dat – waar hij werkt.’
‘Laboratorium.’
‘Labberdatorium, precies. Die knecht, je weet wel,
die kerel met dat leipe oog, die zet die kist neer,
doet het deksel open, en daar zie ik me dat goud,
dat goud, nee Oenk, een *goud!*’
Oenk snoof ongeduldig, maar Boenk was niet te stuiten:
‘En wat denk je dat die dokter doet?’
Als hij dat ziet, dat goud? Nou Oenk, wat denk je?’
Oenk haalde zijn schouders op, nog ongeduldiger.
‘Hij roert erin met z’n poot, Oenk.
In dat goud gaat hij staan drabben met z’n puntschoen.
Pha! Als iemand zo doet, dan is hij ook niet waard
dat hij het heeft. Nou jij! En daarna zegt hij:
doe die rommel weg. Dat zegt hij tegen z’n knecht:
zet die rommel in een hoek. *Rommel* Oenk.
– Nou, daar staat het nu nog steeds.’
Oenk bleef zwijgend voor zich uit staren.
Het opgewonden gedoe van zijn maat
interesseerde hem niks. Dat goud wel.
Maar dat stond nog bij het doktertje. In zijn laboratorium.

Valet was daar bezig de boel klaar te zetten voor
de patiënten. Dat wil zeggen:
Valet zat naast de geopende kist
het goud te bekijken en te betasten.
Hij liet de parels door zijn vingers glijden
en paste de ringen met robijnen.

Hoeveel was dat boeltje waard?
Hij kreeg geen tijd dat te berekenen,
want dokter Kroch stoof binnen.
‘Laat je dat speelgoed nou met rust, Valet?
Ben je eindelijk klaar Valet? Weet je wel
dat de patiënten zitten te wachten, Valet?
Met kwalen en pijn en jicht en scheuten,
terwijl jij in die rommel zit te roeren?
Vooruit, haal de eerste!’
De wachtkamer zat vol. Vol zwijgende mensen,
kuchende mensen, kreunende mensen,
en een magere vrouw die aan één stuk door
zat te memmen tegen een oude boerin over haar vetzucht.
En over de dokter, die best was als dokter,
maar er zulke vreemde liefhebberijen op nahield.
‘Hij doet aan sterren en vreemde kundes, weet u wel,
en die knecht van ’m, die Valet met dat leipe oog,
weet u waar hij dat vandaan heeft?
Een vuistslag van de duivel. Zeggen ze.’
Valet met het leipe oog verscheen, juist op dat moment,
om de eerste patiënt binnen te roepen.
De oude boerin stond moeizaam op
en strompelde achter hem aan.
Ze had kennelijk last van zere benen.

De rovers in hun hol hadden het ook over de dokter.
Dat laboratorium vol griezeldingen,
daar durfden ze niet zomaar binnen te dringen,
in de donkere nacht. Wie weet wat je er tegenkwam.
‘Nou,’ meende Boenk, ‘dan doen we het overdag.’
Oenk keek zijn maat schamper aan.
‘Zeker gewoon aankloppen en zeggen:
dokter Kroch, we komen dat kissie even ophalen.’

Maar Boenk zag geen moeilijkheid.
'We slaan hem gewoon zijn hersens in,' bedacht hij logisch.
'Nee Boenk,' zei Oenk, 'we houden het netjes.
We zijn rovers, geen moordenaars.'
'Verzin jij dan wat,' riep Boenk ongeduldig.
Oenk keek hem aan. 'Kijk es jongen,
binnenkomen overdag is geen kunst.
Je gaat gewoon als patiënt.'
Dat was een idee! Boenk sprong een gat in de lucht.
'Natuurlijk!' Hij begon al te hinken:
'Dokter, dokter, ik heb zo'n pijn aan m'n –'
Oenk schudde het hoofd. 'Nee Boenkie, dat is goed en wel,
maar wat doe je dan? Wat doe je als de dokter
je behandeld heeft? Aan je pijn? Zeg je dan: dokter,
bedankt hoor, en je neemt die kist op je schouders?'
'Tja...'
'Nee jongen, dat binnenkomen is best,
maar er moet nog iets bij worden verzonnen.
Laten we eerst maar eens op pad gaan,
't is weer tijd voor ons hinderlagie.
Wie weet vangen we vanmiddag eindelijk iets.'
Boenk had niet veel zin in het routinewerk.
'Er komt nooit een mens langs die plek.'
Maar Oenk hield van regelmaat en volhouden,
en zo trokken er even later
twee vervaarlijk uitziende rovers
met zwarte doeken voor hun gezicht gebonden
en roestige messen in hun gordels
langs het donkere bospad.
Op weg naar hun vaste hinderlaag tussen de dichte struiken.

De oude boerin had een smeerseltje gekregen van de dokter
 en liep moeizaam op haar zere benen naar huis.
 Het was een lange weg naar het eenzame boerderijtje
 waar ze woonde, en die weg liep dwars door
 het donkere bos. De boerin keek niet op of om,
 ze hoorde geen geritsel in de struiken,
 pas toen de twee kerels haar vastgrepen
 en hun messen dreigend naar haar ophieven,
 kreeg ze in de gaten dat er iets was.
 ‘Wablief?’ zei ze.
 ‘Je geld of je leven!’ riepen de kerels hun roversspreuk.
 ‘Wablief?’ De boerin was niet alleen oud,
 ze was ook stokdoof. Al jaren.
 ‘Je geld! **GELD!!**’ schreeuwden ze.
 ‘Held?’ De boerin was niet alleen stokdoof, ze was ook slim.
 ‘Bennen jullie helden?’
 ‘Geld! Gggeld! Je centen!’
 ‘Ooh, centjes!’ Haar oogjes begonnen slim te gluren.
 ‘Bennen jullie rovers?’ vroeg ze doodonschuldig.
 De rovers werden zenuwachtig. ‘Vooruit!
 Je geld of je leven!’ Ze zwaaiden hun roestige messen.
 De boerin begreep het. ‘Juist ja, op zo’n manier,’
 zei ze. ‘Pak het maar hoor, m’n leven. Centjes heb ik niet.’
 Ze stak haar magere borst vooruit. ‘Toe dan,’ kraste ze,
 ‘kom op met je mes.’ Haar oogjes fonkelden
 en de rovers deinsden terug.
 ‘Durven jelui niet? Hier heb je ’t. Dat wou je toch?
 M’n leven?’
 De rovers keken elkaar aan.
 ‘Jij Boenk,’ zei de een.
 ‘Jij Oenk,’ zei de ander.
 De boerin begon te lachen. Als een ouwe kraai
 klonk haar stem door het bos.